

**MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**

DUS.II.0702.20.2017.CG

KABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 21.12.2017r.

nr. 6883 podpis. [signature]

Warszawa, 21 grudnia 2017 r.

SEKRETARIAT

Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 20.12.17r.

nr. 6643 podpis. [signature]

**Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek
Senatu RP**

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie pana senatora Jacka Włosowicza w sprawie emerytur dla kierowców zawodowych, złożone podczas 50. posiedzenia Senatu RP, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Nowy system emerytalny, określony przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383, z późn. zm.), dalej powoływanej jako „ustawa emerytalna” wprowadził (z dniem 1 stycznia 1999 r.) generalną zasadę, zgodnie z którą przyznanie świadczenia emerytalnego powinno być uzależnione od spełnienia jedynie ryzyka ubezpieczeniowego w postaci osiągnięcia określonego w przepisach wieku emerytalnego. W związku z powyższym, reformując system ubezpieczeń społecznych, a w szczególności porządkując ubezpieczenie emerytalne, przyjęto zasadę stopniowej likwidacji możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę. Przepisy tej ustawy nie zmieniły jednak obowiązujących w starym systemie, tj. przed dniem 1 stycznia 1999 r., zasad nabywania uprawnień emerytalnych przez osoby urodzone przed 1949 r., natomiast ograniczyły takie możliwości dla osób urodzonych w latach 1949-1968.

Zgodnie z obecnie obowiązującym stanem prawnym wcześniejsze zakończenie aktywności zawodowej (z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w (o) szczególnym charakterze) jest możliwe na zasadach określonych w art. 184 ustawy

emerytalnej lub na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 664).

W myśl tej pierwszej regulacji, po osiągnięciu wieku przewidzianego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, z późn. zm.), wcześniejszą emeryturę mogą uzyskać te osoby urodzone po 1948 r., które w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęły ogólny staż pracy wymagany do uzyskania emerytury, tj. 20 lat w przypadku kobiety i 25 lat w przypadku mężczyzny, w tym – zależnie od rodzaju pracy - co najmniej 10 lub 15 lat zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ten rodzaj emerytury wcześniejszej przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego, a w przypadku członków OFE – pod warunkiem złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa.

Powyższe regulacje odnoszą się m. in., zgodnie z wykazem A rozdz. VIII poz. 2-3, stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia RM z 1983 r., do osób wykonujących następujące rodzaje prac:

- prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów;
- prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych.

Natomiast osoby, które nie spełniają warunku posiadania wymaganego szczególnego stażu pracy, o który mowa w art. 184 ustawy emerytalnej, a wykonywały przed dniem 1 stycznia 1999 r. pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy emerytalnej, mogą skorzystać z nowego świadczenia w postaci emerytury pomostowej przysługującej na podstawie przepisów ustawy o emeryturach pomostowych.

Należy podkreślić, że w katalogu prac o szczególnym charakterze znalazły się również rodzaje prac (poz. 8, 9, 10 zał. Nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych) wykonywane przez kierowców. Należą do nich:

- prace kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym;

- prace kierowców pojazdów uprzywilejowanych;
- prace kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r.

Wymaga ponadto podkreślenia fakt, że ustawa o emeryturach pomostowych – w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przed dniem 1 stycznia 2009 r – wprowadziła również instytucję tzw. rekompensat.

Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeą prawa do emerytury pomostowej.

Przepis art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych doprecyzowuje, że rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy emerytalnej, wynoszący co najmniej 15 lat (okres ten musi w całości przypadać przed dniem 1 stycznia 2009 r.). Rekompensata nie przysługuje jednak osobie, która nabyła już wcześniej prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy emerytalnej.

Rekompensata, obliczana według wzoru określonego w art. 22 ustawy o emeryturach pomostowych, przyznawana jest na wniosek ubezpieczonego o emeryturę, w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w art. 173 i art. 174 ustawy emerytalnej (art. 23 ustawy o emeryturach pomostowych).

Przedstawiając powyższe oraz mając na uwadze fakt, iż przywołana regulacja art. 184 ustawy emerytalnej ma charakter wygasający, resort rodziny, pracy i polityki społecznej nie widzi konieczności zmiany obowiązujących uregulowań dotyczących wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Informuje jednocześnie, że podwyższenie świadczeń emerytalnych pobieranych przez osoby, które wcześniej wykonywały zawód kierowcy odbywa się w związku z wnioskami świadczeniobiorców o przeliczenie przysługujących im emerytur oraz w ramach corocznej waloryzacji, zgodnie z przepisami art. 88-94 ustawy emerytalnej.

Z wyrazami szacunku

MINISTER

z up.

Marcin Zieleniecki
POLSKI REJAN STANU

